

Ärende: VN/27479/2024

Begäran om utlåtande om utkastet till regeringens proposition med förslag till ändringar i rundradioskatten och mervärdesbeskattningen av rundradioverksamhet

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Utlåtande om utkastet till regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av 2 § i lagen om rundradioskatt, mervärdesskattelagen och 22 a § i lagen om undantag för landskapet Åland från mervärdesskatte- och accislagstiftningen

Mariehamn 22.10.2024

ATT:

Finansministeriet

AVS:

Ålands Radio och Tv Ab

Ålandsvägen 25

22100 Mariehamn

Vd Fredrik Sonck

Fredrik.sonck@alandsradio.ax

+358457 34 56 042

Bakgrund

Finansministeriet begär utlåtande om utkastet till regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av 2 § i lagen om rundradioskatt, mervärdesskattelagen och 22 a § i lagen om undantag för landskapet Åland i fråga om mervärdesskatte- och accislagstiftningen.

Ålands Radio och Tv (ÅRTV) tackar för möjligheten.

Utlåtande

ÅRTV konstaterar att den åländska medieavgiften är åländsk behörighet och att den inte påverkas av regeringens proposition, medan mervärdesskatten är rikets behörighet.

Enligt ÅRTV:s bedömning, baserad på konsultation med Ålands Landskapsregering, som i sin tur konsulterat Finansministeriet och Skatteförvaltningen, kommer ÅRTV inte direkt att påverkas av en förhöjd mervärdesskatt på samma sätt Rundradion (YLE).

Anslagen till åländsk public service via den åländska medieavgiften beräknas enligt praxis exklusive moms. Momsen slås alltså på det belopp Ålands Landskapsregering utbetalar till ÅRTV. Såvida Ålands landskapsregering inte ändrar praxis bör momshöjningen in påverka ÅRTV:s anslag.

Trots att ÅRTV inte verkar påverkas direkt av en höjning av moms, ställer sig bolaget kritiskt till en sådan höjning liksom till andra former av nedskärningar av finansieringen för public service. ÅRTV uppmanar finansministeriet att överväga om åtgärderna som utreds är förenliga med den europeiska mediefrihetsförordningen EMFA.

Andemeningen i förordningen är att mediepolitiken ska garantera en mångfald av redaktionellt oberoende medieinnehåll, att säkerställa rimliga ramvillkor för medier samt att värna en fri och demokratisk debatt.

I synnerhet bör Finansministeriet överväga förordningens artikel 21:

”Lagstiftningsåtgärder, regleringsåtgärder eller administrativa åtgärder i en medlemsstat som kan påverka mediepluralismen eller det redaktionella oberoendet för leverantörer av medietjänster som bedriver verksamhet på den inre marknaden ska vara vederbörligen berättigade och proportionella. Sådana åtgärder ska vara motiverade, transparenta, objektiva och icke-diskriminerande.”

(se: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?uri=CELEX:32024R1083>)

Det är med andra ord möjligt att olika momssatser för public service-medier och privata medier strider mot förordningens krav på icke-diskriminering och rättvisa.

ÅRTV konstaterar även att finansieringen av Yle indirekt påverkar ÅRTV:s verksamhet, då Yle är en central samarbetspartner till ÅRTV. Till exempel återutsänder Ålands Radio (91,3) vissa av Yle Vegas nyhetssändningar. Den lokala mediemarknaden på Åland är över lag tämligen isolerad från den finländska mediemarknaden, och enligt ÅRTV:s bedömning är dessa nyhetssändningar en viktig kanal för den åländska publiken för att ta del av händelser i övriga Finland, och på så sätt en viktig kontaktyta mellan Åland och riket. Eventuella försämringar i Yles service och utbud riskerar alltså att höras också i Ålands Radio.

Vidare konstaterar ÅRTV att eventuella nedskärningar av Yles service och utbud riskerar att drabba den befolkning på Åland som direkt tar del av Yles egna plattformar och kanaler, av vilka Yle TV1, Yle TV2, Yle TEEMA & FEM, Yle Vega, Yle Radio Suomi och Yle X3M återutsänds av ÅRTV i landskapet.

Slutligen instämmer ÅRTV i Ålands Landskapsregerings utlåtande beträffande samma proposition om att ett fullständigt underlag på svenska behöver finnas till handa i frågor som har särskild betydelse för landskapet Åland.

Sonck Fredrik
Ålands Radio och Tv Ab